

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Anne Hilde Thue, regnskapsansvarlig og Hilde Tretterud, sekretariatsleder

Dato: 18. september 2024

Budsjettforutsetninger for NJs vederlagsøkonomi 2025

Fram til landsstyrets møte i november arbeider sekretariatet med budsjettet for 2025. Sekretariatet ber landsstyret om føringer for dette arbeidet i forutgående møter. En analyse over utviklingen av vederlagsaktiviteter og -kostnader viser at vi må ta ned aktiviteten for neste år, for å komme mer i balanse mellom inntekter og kostnader.

Budsjettet for 2025

Etter noen år der vi har hatt stor aktivitet for å bygge ned vederlagsfondet vårt, har vi nå sett på hvordan dette har utviklet seg. Vi har visst at vi har hatt et kunstig høyt nivå en periode og at vi på et tidspunkt må ta ned aktiviteten igjen. Dit har vi kommet nå. Det er tid for å forberede organisasjonen og eksterne mottakere på at vi må begynne å redusere kostnadene.

Utvikling siste 5 år

	Budsj. 24	2023	2022	2021	2020	2019
Inntekter *	15 674 000	21 010 627	15 843 125	9 616 820	15 229 540	15 029 679
Kostnader **	25 492 700	22 328 842	19 658 961	17 781 130	14 330 802	14 650 518
Fondet ***	-	24 461 814	24 440 071	27 669 357	34 113 946	31 586 275

*Netto vederlagsinntekter fra kopivederlag, kabelvederlag og digital kopiering, fratrukket 15 prosent administrasjonskostnader

**Kostnader unntatt priv.kop og NRK-arkiv., adm.kost.

***Samlet beholdning, inkluderer ikke avsetninger til priv.kop og ubrukte kulturarvmidler

Budsjettet for 2024 er satt opp med netto snaut 16 mill i inntekter og 25,5 millioner i kostnader. Vi kan ikke sette opp et budsjett for 2025 med 10 millioner kroner i merforbruk.

Inntekter

Inntektene varierer en del fra år til år. Det er flere grunner til det, blant annet at fordelingsnøkler endres, og at midler noen ganger utbetales et år eller flere senere enn da de ble opparbeidet pga tvister om fordelingen mellom organisasjonene.

Inntekter fra privatkopieringsvederlag og kulturarv (NRK-arkivet) holdes utenfor analysen, da det er midler som er forbeholdt spesifikke grupper.

Aktiviteter og kostnader

Vi har økt aktivitetene som belastes vederlagsøkonomien kraftig de siste fem årene. Pandemien forstyrrer bildet, ettersom mye ble avlyst både i 2020 og 2021, mens vi i 2022 og 2023 har tatt opp aktiviteten, kanskje noe mer enn et normalår for å «ta igjen for det tapte».

Vi har også hatt pålegg om å øke bruken av midlene for å stoppe den veksten vi hadde i vederlagsfondet, og bygge det ned til et nivå med ett års inntekt.

Hvor har vi økt aktivitetene og kostnadene de siste årene?

- Journalisten (80 prosent av tilskuddet)
- Økt kontingent til Norsk Presseforbund (pga en ny stilling)
- NJs reisestipend (fra 1,5 til 2 millioner i 2024)
- Pressens hus (åpnet i 2020)
- Økte tilskudd til konferanser og seminarer, også til lagene
- Flere og større konferansestipend (reisestøtte)
- Større pottter til sentralt initierte konferanser og forskning/utredning

Vederlagsfondets størrelse

Vi har bygget fondet ned de siste tre årene slik vi har bestemt at vi skal. Nå er spørsmålet hvor langt ned vi skal. Det kan ha betydning for 2025-budsjettet om vi setter kravet til størrelsen på vederlagsfondet høyt.

En buffer er nødvendig ettersom NJ ofte betaler ut tilskudd tidlig på året og får midler fra Kopinor og Norwaco senere, og år om annet holdes deler av inntekten tilbake i påvente av fordelingsforhandlinger.

Dette kan illustreres ved at brutto forventet inntekt fra Norwaco i 2024 er på 4,3 mill, og pr sept har vi fått 3 mill mer. Vi forventer 14 mill i inntekter fra Kopinor, men har pr sept ikke mottatt mer enn 2,3 mill.

Vi er også pålagt å ha avsetninger som kan tildeles rettighetshavere som kommer med krav inntil tre år senere.

Når inntektene varierer så mye som de gjør, må vi definere hva som skal være målet og hvilken buffer vi trenger å ha. Dette vil endre seg fra år til år. Dersom vi søker å nå omkring 20 millioner, har vi fortsatt rom for å bruke mer enn en forventet inntekt i 2025. Men ikke like mye som vi har budsjettet for 2024.

Hvilke aktiviteter kan vi ta ned?

Noen aktiviteter har større langsiktighet og får større konsekvenser om vi tar dem ned enn andre. Noen budsjettposter er rettet mot rettighetsgrupper som har krav vi ikke kan se bort fra. Og noen aktiviteter vil vi trolig prioritere så høyt at vi vil velge å bekoste dem av kontingentmidler (drift) dersom vi ikke kan bruke vederlagsmidler på dem.

Det er et skjønnsspørsmål hva som er faste og variable kostnader.

Slik vi har gruppert dem under, er de faste kostnadene økt fra snaut 10 mill i 2019 til snaut 15,5 mill i 2023, og de variable kostnadene har økt fra nesten 5 mill i 2019 til nesten 7 mill i 2023.

Faste kostnader	Variable kostnader
<u>Stillinger</u> Ny opphavsrettsjurist (tidl arr.stilling) Medierett Opphavsrett Sentral deltakelse debatt <u>Samarbeidsprosjekter</u> Inst. for Journalistikk Norsk Presseforbund Pressens hus Prisutdelinger og stipender – den store, avistegning, kritikere, K. Jensen <u>Journalisten</u> <u>Arbeidsmiljø</u> <u>Mediepolitisk arbeid</u> <u>Frilansrettigheter/aktiviteter</u> Fri-Stup Kurs&Reisestøtte for frilanserne <u>NJs reisestipend</u>	<u>Aktiviteter i lagene</u> Egne lag og konferanser sees i sammenheng <u>Konferanser</u> Egne Andres Konferansestipend Egne til studenter <u>Arbeidsledige på IJ</u> <u>Arendalsuka</u> <u>Temakonferanser/Sentralt initierte arrangementer</u> <u>Forskning/Utredning</u> Frilansundersøkelsen Norwaco-utredning <u>Diverse</u> SUJO Jubileumsboka Arbeidsmiljøundersøkelsen (hvert 10. år)

Budsjett og aktiviteter 2025

Faste kostnader er det vanskelig å ta ned uten å flytte kostnader til driftsbudsjettet. Vi har de siste par årene økt tilskuddene til IJ og NP for å ta høyde for prisvekst. Det kan argumenteres med at størrelsen på vederlagsinntektene må være førende for det tilskuddet, men det vil gjøre driften vanskelig.

Personalkostnader til opphavsretts- og medierettsressurser, og tilskuddet til Journalisten kan delvis tas tilbake til drift, men da må vi redusere annen aktivitet der.

Hvor mye vi skal bruke på arbeidsmiljø-arbeid og mediepolitisk arbeid er et spørsmål og NJs reisestipend ble økt fra 1,5 til 2 millioner i 2024.

Variable kostnader må reduseres i 2025. Vi må se på tilskuddene til seminarer og konferanser både i lagene, våre egne konferanser og de eksterne vi støtter. Også reisestøtten/konferansestipendene må reduseres. Noen arrangementer må klare seg med mindre støtte, andre må vi kanskje ta helt ut av tilskuddslista. Færre konferansestipend, gir også noe mindre arbeid i sekretariatet.

Vi må trolig også redusere budsjettene til variabel aktivitet som sentralt initierte arrangementer og forskning/utredning. Dette er en type potter som ofte ikke brukes, men som selvsagt gir fleksibilitet.

Noen rettighetshavere kan vi ikke redusere støtten til, da de har rettigheter vi må ivareta. Det gjelder f.eks. frilansere der kurspotten til IJ har stått stille i lang tid og vi må vurdere å øke denne. En annen gruppe som skal få midler via NJ er kritikerne.

Andre grupper som har fått aktiviteter på vederlagsbudsjettet er det mer spørsmål om vi må redusere, som egne stipender til studenter eller aktiviteter for medlemmer som tilhører FOR-området.

Diversepostene er eksempler på variable kostnader vi har hatt, og vi kjenner ikke til denne type aktiviteter for neste år.

Forslag til vedtak:

Sekretariatsleder leverer forslag til budsjett til landsstyret i november i tråd med tidligere budsjetter og landsstyrets føringer for 2025:

- Vederlagsbudsjettet kan settes opp med et mindre underskudd.
- Vederlagsfondet skal siktes inn mot å ligge på omkring 20 millioner kroner de nærmeste årene.
- Tilskudd til journalistfaglige seminarer og konferanser skal reduseres.
- Kostnadene til reisestøtte/konferansestipend skal reduseres.
- De arrangementer NJ selv står bak prioriteres foran eksterne arrangører.
- Vederlagsaktivitet til studenter og andre grupper som ikke har større rettigheter til opphavsrettsmidlene skal vurderes svært strengt.
- Det settes ikke av store pottter til ikke-planlagt aktivitet.
- Annen aktivitet/tilskudd kan økes for å ta høyde for prisvekst.

Vedlegg: Oversikt over vederlagsøkonomien for 2023 og budsjett 2024.

	Budsjett 2024	2023
KOSTNADER - KOPI-, KABEL- OG DIGITALT VEDERLAG		
FASTE KOSTNADER		
Stilinger	3 910 700	3 551 376
Samarbeidsprosjekter	6 678 001	6 411 802
Journalisten	3 199 999	2 820 800
Arbeidsmiljø	0	200 792
Mediepolitisk arbeid	66 000	387
Frilansrettigheter/aktiviteter	1 304 000	999 675
Njs reisestipend	2 191 000	1 469 452
Sum faste kostnader	<u>17 349 700</u>	<u>15 454 284</u>
VARIABLE KOSTNADER		
Aktiviteter i lagene	3 052 500	2 853 800
Konferanser	3 408 000	3 513 556
Arbeidsledige på IJ	100 000	28 441
Arendalsuka	82 500	40 096
Temakonferanser /sentralt initierte arrangement	650 000	13 586
Forskning og utredning	500 000	105 080
Diverse	350 000	320 000
Sum variable kostnader	<u>8 143 000</u>	<u>6 874 558</u>
Sum kostnader	25 492 700	22 328 842